

faa kan jo denne Straf formildes, og der vil tilbøjske kunne møde Tilfælde, hvor selv for Mord-Tugthuusstraf paa Livstid kan være en altfor haard Straf, og hvor Naaden vil føle det som Pligt at see mildere paa Forbryderens Færd.

Der er derhos endnu en Betragtning, som ikke bør tabes af Sigte ved dette Spørgsmaals Behandling, og det er Vigtigheden af, at Lovens Straffe staae i saadan Samklang med Folkets Retsfølelse og Retsbevidsthed, at Dommernes Samvittighed ikke krymper sig ved at bringe dem i Anvendelse, og det maa her ikke glemmes, at vi forudsætte, at Straffeloven om føie Tid vil være at anvende af Mænd, valgte ud af Folkets Midte. Sættes Dødsstraffen som absolut Straf, da vil Samfundet lettelig staae Fare for, at Nævningerne udtale et Ukefkyldig, hvor der ikke burde falde Frifindelsesdom. Erfaringen fra fremmede Lande vidner tilstrækkeligt herom. Jeg kunde vise hen til Frankrig og hele den nyere franske Lovgivningshistorie. Det vil være det høitærede Thing bekendt, at i Frankrig er Dødsstraffen foreskrevet for en Mængde af Forbrydelser. Resultatet har været en Mængde af ubespøiede Frifindelsesdomme. Gjentagne Gange har man troet at raade Bod paa dette Forhold, og gjentagne Gange er det endog af Kamrene eenstemmigt vedtaget, at Dødsstraffen aldeles skulde affaafes, sidste Gang i Maret 1830; men da den criminelle Lovbog i 1832 blev forelagt til Revision, turde man ikke vove det dristige Skridt, og Dødsstraffen vedblev at staae som Straf for en Mængde af Tilfælde og det som eneste og absolut Straf. Man meente imidlertid at maatte gjøre en Indrømmelse til den offentlige Mening, man meente at maatte overlade det til Nævninger at anvende en Art af Benaadning, man overlod det til dem at afgjøre, om der i hvert enkelt Tilfælde var saadanne formildende Omstændigheder tilstede, at mindre Straffe burde anvendes. Paa denne Maade har Sagen stillet sig i Frankrig, men derved er Spørgsmaalet tilvøise blevet forrykket fra det rette Standpunkt, og Lovens Autoritet og Dommernes Ansæelse have lidt Skaar. Man opfordrer Nævningen til ikke at see hen til den Straf, der vil ramme Forbryderen, til

naafhængig deraf at kjende over Skyld og Ufskyld og lade Loven og Dommeren fastsætte Straffen for den Skyldige, men samtidigt hermed giver man ham en Opfordring til at see hen til Lovens Straf og at indvirke paa Straffen. Nævningerne blive saaledes tillige kaldede til at afgjøre Dom. Naar jeg nævner dette, bør jeg paa den anden Side til Ere for de franske Nævninger tilføie, at, trods den almindelige Stemning i Frankrig imod Dødsstraffe, denne dog ikke bestomindre hyppigt finder sin Anvendelse. Er dette Tilfældet, hvor Loven saaledes overlader det til Nævningerne og dermed til den offentlige Mening at afgjøre, om Livsstraffen skal anvendes eller ikke, vil man naturligtviis ikke kunne mene, at man ved at votere for dette Endringsforslag, som jeg for Diebliffet taler for, i Virkeligheden voterer for Dødsstraffens Affaafelse. Jeg skal slutte med at bemærke, at vort Udkast ved den Mildhed, der overhovedet gaaer igjennem det, vistnok vil komme til at indtage en meget høi Rang blandt Europas Straffelove; men dog vil der være een, der i mine Dine vil komme til at staae høiere, hvis ikke Fleertallets Endringsforslag vinder det høie Things Bisfalb, og det er den yngste, den svenske Straffelov af 16de Februar 1864; den kjender i intet Tilfælde Dødsstraf som absolut Straf, den har i alle Tilfælde ved Siden af samme sat Tugthuusarbeide, og den har gjort dette væsentligt af Hensyn til Betragtninger, beslagtede med dem, som jeg har tilladt mig at gjøre gjældende, af Hensyn til, hvad jeg med eet Ord har kaldt: Vidde-systemet. Jeg skal derfor forvente, at, efterat nu ogsaa den ærede Formand for Udvalget har erklæret, at han ikke lægger sær Vægt paa, at hans Anskuelse gaaer igjennem, Fleertallets Overbeviisning ogsaa maa blive Thingets.

Da ellers Ingen ønskede at htre sig, gik man til Afstemning, hvorved:

1) Forslag af Hafs til § 70:

3 Ste Linie af første Stykke sættes istedetfor „paa Livet“: „med livsvarigt Tugthuusarbeide“.

3 andet Stykkes 2den Linie sættes istedetfor